

POLSKIE TOWARZYSTWO SOCJOLOGICZNE

ODDZIAŁ LUBELSKI

Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin, Kolegium Jana Pawła II, pokój C-345
tel. (081) 445-33-45
pts.lublin@gmail.com

Szanowni Państwo,

Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Socjologicznego zaprasza na seminarium naukowe pt. „**Jeszcze jeden kryzys kultury? George’a Steinera i Julii Kristevej diagnoza kultury współczesnej**”, w którym wezmą udział **Pan dr hab. Tomasz Kitliński** oraz **Pani dr Edyta Barańska (UMCS)**. Dyskusję poprowadzi Pani dr Joanna Bielecka-Prus (UMCS).

Seminarium odbędzie się **15 marca 2018r. (czwartek) w godz. 16.30-18.00** w sali Rady Wydziału Filozofii i Socjologii UMCS, Plac Marii Curie-Skłodowskiej 4 (parter).

Abstrakt:

Kategoria kryzysu dość często pojawia się w debatach na temat społeczeństwa i kultury. Przedmiotem niniejszego wystąpienia jest właśnie kryzys kultury, ale widziany z różnych perspektyw. Wykład został podzielony na dwie części. W pierwszej kolejności przedstawiony zostanie problem kryzysu kultury według **George’a Steinera**. W jego podejściu, które można traktować w kategoriach szeroko rozumianej socjologii kultury, wypada wyróżnić dwie płaszczyzny, dwa sposoby myślenia o kulturze. Steiner – pozostając w obrębie powojennej tradycji intelektualnej – mówi o katastrofie i wyjątkowości kryzysu cywilizacji europejskiej. Zapaść kultury dzisiejszej zmusza do przededefiniowania samego pojęcia kultury. Umieszczając „piekło na powierzchni” wykroczyliśmy bowiem poza społeczny porządek Zachodu, i znajdujemy się teraz niejako w „postkulturze”. Ale to jedna płaszczyzna kryzysu. Druga, która również dotyczy postkultury, jest związana z tzw. *dewaluacją* słowa. Steiner mówi tu o „kulturze bez słowa”, o zerwanym kontrakcie między słowem a znaczeniem, o kulturze „*po – Słow(i)a*”. Postkultura stanowi zerwanie z tradycją hebrajsko – helleńską, która jest/była przecież fundamentem naszej zachodniej kultury, podstawą wartości społecznych. Żyjemy w świecie, w którym doszło do załamania się Słowa. W kulturze współczesnej dominuje to, co wtórne i „pasożytnicze”, komentarz do komentarza, krytyka i meta-krytyka. Kropkę nad i postawił dekonstrukcjonizm, który ostatecznie podważył pojęcie „znaczenia” *tekstu* kultury. Na naszych oczach narasta poczucie nihilizmu.

Julia Kristeva uprawia także swoistą antropologię słowa: upomina się o rolę Słowa, tego, co symboliczne. W przeciwieństwie do Steinera, dostrzega jednak ambiwalencję kryzysu. Podmiot znajduje się w kryzysie, lecz ów kryzys to nie tylko destrukcja, ale także odnowa i rewolta. Kitliński próbuje rozwinąć tę myśl Kristevej, a także filozofię gościnności od Biblii Hebrajskiej poprzez *Mahabharatę*, japońską ideę *omotenashi* i Kanta do Cezarego Wodzińskiego; tu Jacques Derrida utożsamia gościnność z kulturą. Czy kryzys gościnności wobec tzw. Innych (gdy „Obcy” traktowani są z nienawiścią, wstrętem, Kristewowskim pomiotem-abiectem) może zostać przekształcony, sublimowany w akceptację siebie samego

oraz przyjęcie przybyszki i przybysza? Kitliński przywoła fragment filmu z Piotrem Brożkiem – w rewolcie przeciw mizoginii, kseno- i homofobii. Kristeva walczy także o prawa osób z niepełnosprawnościami. Tworzy kosmopolityzm i nowy humanizm – po trans- i posthumanizmie. Kitliński stawia filozofię społeczną Kristevej obok żydowskiego pojęcia i praktyki naprawiania świata (*tikkun olam*), Marii Janion „humanistyki: poznania i terapii” oraz Elżbiety Matyni „demokracji performatywnej”; tutaj kryją się refleksje wobec kolejnego kryzysu kultury dziś.

Informacja o prelegentach:

Edyta Barańska, jest filozofką i socjolożką. Zajmuje się filozofią społeczną i socjologią kultury. Autorka licznych artykułów na ten temat. Uczestniczka *Democracy & Diversity*, organizowanym przez nowojorski New School for Social Research. Obecnie zajmuje się socjologią kultury współczesnej. Autorka książek: *Człowiek i świat człowieka. Polityka i jej kryzys w myśli Hannah Arendt* (2013), oraz *Kultura ponowoczesna w myśli Zygmunta Bauman* (2016).

Tomasz Kitliński jest autorem książek *Obcy jest w nas i Dream? Democracy!*, a także współautorem studium *Miłość i demokracja* oraz wystaw *Wojna i pokój*, tudzież *Healing War through Art*. Uczestnik seminarium Marii Janion, Kitliński uzyskał D.E.A. na Uniwersytecie Paryskim 7 u Julii Kristevej oraz habilitację w IFiS PAN. Pracuje w Instytucie Filozofii WFiS UMCS. Był stypendystą Fulbrighta i współkuratorował festiwal Transeuropa w Lublinie z debatami i warsztatami feministycznymi, LGBTQ i żydowskimi. Kitliński uczestniczył w Instytucie *Democracy & Diversity*, organizowanym przez New School for Social Research.

PTS

Z wyrazami szacunku,
Zarząd OL PTS